

A MAGYAR PEDAGÓGIA PUBLIKÁCIÓS STÍLUSA

A *Magyar Pedagógia* (MP), a Magyar Tudományos Akadémia Pedagógiai Bizottságának folyóirata, amely feladatának tekinti a pedagógiai szaknyelv és publikációs normák fejlődésének segítségét, ezért rendszeresen közzéteszi a publikációk stílusára vonatkozó ajánlásait, szerkesztési konvencióit és a kéziratokkal kapcsolatos formai követelményeket. A *Magyar Pedagógia* stílusa igazodik a nemzetközi tudományos folyóiratok szigorú formai követelményeihez, normáihoz.

A pszichológia és a neveléstudomány kommunikációjában az Amerikai Pszichológiai Társaság (*American Psychological Association*, APA) által kidolgozott stílus terjedt el. A folyamatosan fejlesztett normarendszer APA kézikönyv formájában rendszeresen megjelenik. Az egyes kiadások követik a tudományos publikációk folyamatosan megújuló követelményeit. A formai előírások egyik alapvető feladata a hivatkozások rendjének szabványosítása, egy olyan hivatkozási rendszer kialakítása, ami könnyen kezelhető, ugyanakkor egyértelműen azonosíthatóvá teszi a hivatkozott irodalmat.

A *Magyar Pedagógia* publikációs stílusa 1991 és 2015 között az APA stílusból levezetett, de a magyar és az angol nyelv eltérő sajátosságaiból fakadóan kissé különböző rendszert használt (MP stílus). Tekintettel a publikációk nagy adatbázisokban való nyilvántartására, 2016 óta a MP az APA hivatkozási stílusát használja, az APA publikációs kézikönyv mindenkor legutóbbi kiadásában rögzített hivatkozási rendszert tekinti követendőnek (*Publication manual of the American Psychological Association*: <https://apastyle.apa.org/>).

Szerkezet, főbb részek

Optimális esetben a tanulmány 3-6 nagyobb egységből áll, melyeket további részekre lehet tagolni. A tagolás, az alfejezetek beosztása a tanulmány jellegétől függ.

Új tudományos eredményeket közlő tanulmány esetében a főbb részek:

1. az elméleti keretek felvázolása a korábbi kutatásokat áttekintő irodalmi háttérrel, a vizsgálandó probléma felvázolásával;
2. a módszerek bemutatása, melynek további alpontjai
 - 2.1. az eszközök,
 - 2.2. a résztvevők (minta), és
 - 2.3. az eljárások;
3. az eredmények bemutatása;
4. az eredmények elemzése (diskusszió);
5. külön alfejezet (irodalom) alatt jegyzék sorolja fel a hivatkozott publikációkat.

Tagolás, alcímek

Egy cikkben belül legfeljebb háromszintű tagolás alkalmazható. Ha a kézirat alapján nem állapítható meg egyértelműen a cikk egységekre tagolása, az alcímek mellett a bal margón a C1, C2, C3 megjelölést kell alkalmazni.

A téma jellegétől, az alcímek szintjeinek számától, és attól függően, hogy az egyes részeket mennyire határozottan akarjuk elkülöníteni, az alárendeltségi viszonyokat megtartva az alcímek bármilyen kombinációja alkalmazható. (Csak C1, csak C2, csak C3, C1-C2, C1-C3, C2-C3, C1-C2-C3.)

Egy nyomtatott oldalon lehetőleg ne legyen egynél több C1 alcím.

Bekezdés

A tanulmányok olvasását megkönnyíti, ha azok részei arányosan tagolódnak bekezdésekre. Egy bekezdés terjedelme minimum két mondat, de nem hosszabb egy fél nyomtatott oldalnál. A bekezdések első sorát a kéziratban 1 cm-rel beljebb kell kezdeni. A bekezdéseket ne különítsék el sorkihagyások, térközök.

Táblázatok

A táblázatokat a táblázat felett arab számokkal sorszámozzuk és címmel látjuk el. Formátuma: balra zárt *dőlt betűvel*. A táblázatokra hivatkozni kell a sorszámmal a táblázatok előtt szövegben. A tördelés változása miatt kerülni kell a térbeli irányt adó (előző, következő, lenti, fenti stb.) utalásokat. A táblázat minden sorát és oszlopát meg kell nevezni. A táblázatok adatainak önmagukban, a szövegben való elmélyülés nélkül is értelmezhetőeknek kell lenniük. Az önmagukban nem elég informatív feliratokat lábjegyzetben, a rövidítéseket a táblázatok alatti megjegyzésben kell értelmezni.

A táblázat csak vízszintes vonalakat tartalmaz, egy alsó és egy felső vízszintes kettős vonal fogja közre. A táblázatokat Times New Roman betűtípussal, 12 pt-os betűmérettel és szimpla sorközzel kell formázni. A táblázatok fejléce dőltre formázott. Egy táblázat maximum 65 sort és egy sorban 80 betűt (álló táblázat) vagy 45 sort és egy sorban 125 betűt (fekvő táblázat) tartalmazhat. (Az oszlopokat elválasztó közők és a vonalak is egy betűnek számítanak.) Több sor esetén a táblázatot oldalakra kell tördelni, a fejléc minden oldalon megjelenik. Ha a táblázat a kéziratban nem a szöveg megfelelő helyén szerepel, meg kell jelölni a hozzávetőleges helyet, ahova kerüljön.

Ábrák

Az ábrákat az ábrák alatt arab számokkal sorszámozzuk és címmel látjuk el (ábraalírás). Formátuma: középre zárt *dőlt betűvel* szedve. A cím nem az ábra (grafikon, kép) része. Az ábrákra hivatkozni kell a sorszámmal az ábrák előtti szövegben. Az ábrákat feliratokkal kell ellátni úgy, hogy azok önmagukban is értelmezhetőek legyenek. A grafikonok esetében fel kell tüntetni a tengelyeket.

Irodalom

A hivatkozott publikációk jegyzéke a tanulmány végére kerül az „Irodalom” alfejezetbe, a szerzők (első szerző) szerinti szigorú betűrendben felsorolva. Ugyanannak a szerzőnek a publikációit a megjelenés éve szerinti sorrendben kell felsorolni. Az ugyanabban az évben megjelent publikációkat az évszám mellé írt kisbetűvel különböztetjük meg.

A hivatkozott publikációk jegyzékében a DOI számot is meg kell adni, amennyiben van.

A webes hivatkozásokhoz meg kell adni a megtekintés/letöltés időpontját.

A szövegben előforduló minden hivatkozásnak meg kell jelennie az irodalomjegyzékben. Az irodalomjegyzékben szereplő minden tételre a szövegben hivatkozni kell. (A hivatkozás technikai részleteit illetően l. az APA *Publication Manual*-t.)

Az irodalomjegyzékben a betűtípus Times New Roman, 12 pt-os betűméret, szimpla sortávolság, a bekezdés balra zárt, térközök nélkül.

Nyelvezet, stílus

A *Magyar Pedagógia* elsődleges olvasói körének az igényes szakmai közösséget, a társadalomtudományok művelőit, a kutatókat és a tudományos eredmények felhasználóit tekinti. Stílusát illetően a tudományos próza nemzetközi gyakorlatban kialakult sajátosságait tartja mérvadónak. Helyesírás tekintetében a Magyar Tudományos Akadémia állásfoglalásait és szabályzatait követi.

Kiemelések

A kiemelés fő formája folyamatos szövegben, táblázatokban a *dőlt betű*, a **vastagított** (bold) betűk használata az alcímek kivételével kerülendő. Idegen szavak, új fogalmak esetében ajánlott a dőlt betűs kiemelés. Egyébként a szerző szándékainak megfelelően használhatja a kiemelést. Az egy mondatnál hosszabb kiemelések nem javasoltak.

Számok írása

A tíznél kisebb számokat a szövegben betűvel, tíztől felfelé számmal írjuk. Kivételt képeznek a statisztikai adatok, mértékek, ahol számokat írunk, és a sorozatban közölt számok, ahol lehet egységes írásmódot használni (pl. „a méréseket a hetedik, a kilencedik és a tizenegyedik osztályban végeztük”).

Statisztikai számítások eredményét általában három értékes jegy pontossággal közöljük. Ahol a számértékek statisztikai bizonytalansága nagyobb, elég két tizedes jegy is. A tizedes jegyeket a magyar helyesírásnak megfelelően tizedesvessző előzi meg.

Az eredményeket bemutató statisztikai adatoknál általában (a tanulmány lényeges megállapításait illető számoknál lehetőleg mindig) közölni kell a szignifikancia mutatóit a szakterület elterjedt statisztikai próbái alapján.

Számozás, sorozatok, felsorolások

A tanulmányok alcímei nem kapnak sorszámot. Ha a bekezdések felsorolást alkotnak, az összetartozó bekezdések sorrendjét (arab) számmal vagy kisbetűvel lehet jelölni. A számok után pont, a betűk után zárójel áll. Például:

1. Ez a bekezdés egy felsorolásban az első.

a) Ez a bekezdés egy felsorolásban az első.

A bekezdésen belüli felsorolás jelölése szintén történhet számmal vagy betűvel, a sorrend jelét mindkét esetben zárójelek fogják közre. Például: „*Bloom* taxonómiájának fő kategóriái: (1) ismeret, (2) megértés, (3) alkalmazás...”; vagy „*Bloom* taxonómiájának fő kategóriái: (a) ismeret, (b) megértés, (c) alkalmazás...”.

Idegen szavak használata

Mivel a *Magyar Pedagógia* elsősorban a szűkebb kutatói közösség fóruma, nem törekszik mindenáron az idegen kifejezések kerülésére, feltétlen magyarítására. Támogatja a megfelelő magyar szakkifejezés megtalálását és elterjesztését azokban az esetekben, amelyekben az idegen szó szakmai jelentését a magyar megfelelője jól visszaadja, és a kifejezés a pedagógiai gyakorlatban széles körben használatos fogalmat jelöl. Javasolja a magyar nyelvben meghonosodott idegen eredetű szakkifejezések (pl. attitűd, empátia) használatát és terjesztését, meg-

honosodott idegen szavak használatát, ha azok a pedagógiai terminológiát gazdagítják, és pontosabban adják vissza egy szűkebb terület szakkifejezéseit (pl. tanulási potenciál). Angol kifejezés átvételekor az eredeti angol forma helyett célszerű a magyar nyelvben már elterjedt latin vagy magyarosított forma használata (pl.: *attribution* – attribúció, *discourse* – diskurzus).

Idegen nyelvből átvett, magyarra fordított, de magyarul még nem elterjedt, új szakkifejezés bevezetésekor célszerű zárójelben megadni az eredeti kifejezést is, ezáltal is segítve az adott magyar változat meghonosodását, a két nyelv közötti fordítás egyértelművé tételét. Például: kritériumorientált (*criterion referenced*) értékelés.